

Az új év reménységei.

Írta: ÖRFFY IMRE dr. orsz. gyül. képviselő.

A nemrég elhunyt nagy bölcselőnknek, Pauler Ákosnak nagy-szerű mondanása jutott eszembe, amikor átléptünk az 1934-es év kérdéseivel szegélyezett útjára. Hinni élettani szükségesség, állapította meg Pauler. Ez így is van, mert aki nem hisz abban, hogy az utca köve nem sülyed el alatta, az ki sem mer lépni házából. Életünk ezer és ezer ténye olyan, amelyet csak akkor tehetünk meg, ha hiszünk abban, hogy ezek nemcsak lehetségesek, hanem szükségesek is életünk fenntartására. Aki nem hiszi, hogy az élet küzdelmeit sikerrel fogja megvívni, az az életbenmaradás legelőkelőbb előfeltételével sem bír.

Ha igaz az, hogy testi természetlenítés gondolata az öröklét-sen terhelt személyeknél, notorius bűnözőknél stb-nél az egész világ-on utat fog törni magának, úgy el fog következni az idő és módot talál arra is az emberiség, hogy a degeneráltságnak másik, nem kevésbé veszélyes fajtáját, a hitetlenséget, életuntságot, küzdelemre képtelenséget minden rendelkezésre álló eszközzel megakadályozza. El kell hagyni a közélet porond-ját azoknak, akik csak kételyt és bizonytalanságot terjesztenek ma-guk körül.

Nemzeti hibáinkat meglátni nem szégyen, sőt kötelesség. Örö-mel kell megállapítanunk, ha van-nak is hibáink, ezek közt a hitetlenség és reménytelenség nem sze-repel, vagy legalább is csak szór-ványos jelenség. Minden új korszak megkezdésekor, így az új év ele-jén is oda kell hatnunk, hogy a nemzetben lévő erők felfokozására mintegy szellemi megsarkantyúzása-tőrekedjünk. Minden hibánk

mellett is hívő nemzet vagyunk. A nemzet-e tulajdonsága nélkül régén elsüllyedt volna a világtörténelem legkritikusabb, legnehezebb, szin-helyén. Nézzük meg a szántóvető magyart ma is, amikor súlyos gondok barázdálják homlokát. Épp oly türetnel hittel végzi munkáját, mint évezreden át valamennyi elő-je. Az ő hite és szívóssága adjon erőt a többi társadalmi rétegeknek is De ez a hívő és bizakodó ma-gyar is kérdő tekintetet vet felénk az új év küszöbén: Meddig tart még a bizonytalankodás ideje?

Sajnos nem tudhatjuk, med-dig tart még a megpróbáltatások ideje, de akármennyig tartson is, bizonyos, hogy ki fogjuk bírni, mert népünk lelkiereje és gazda-sági berendezésünk ellenálló képe-sőbbé tesz bennünket sok más, nálunk szerencsésebb népnél. A testi megsemmisülés elől a magyar föld mindig megfog bennünket menteni és aligha vitathatja el töl-lünk azt a meggyőződést bárki is hogy rongyosan soká járhat az ember, de üres gyomorral nem. A magyar kormány feladatát a rendkívüli idők jelölik meg.

Ha a gazdasági bajok tovább tartanak, nem lehet elkerülnünk olyan, a rendes időkben szokatlan intézkedéseket sem, amelyek a szociális nyomor enyhítését célo-zák. Minden erőnkkel át kell men-tenünk a még mindig érintetlen és nagy nemzeti értékeinket. Ez a magyar kormány belpolitikai fő feladata és az is marad addig, amíg a helyzet nem javul. Kemény és mentő munka ez, amelynél nem egyszer fájdalmas műtétek-re is szükség lesz, de a mai körülmények mellett a jövedelem elosz-lási viszonyok erőteljesebb kiiga-

zításától nem szabad elretenni, mert lehetetlen nyugodt lélekkel látnunk és tűrnünk egyes értékes nemzeti rétegek elsüllyedését. Emellett mindent el kell követ-nünk abban az irányban, hogy legfontosabb termelési águnk, a mezőgazdaság tekintetében a világhelyzetnek megfelelő irányvál-tozás álljon be. E tekintetben már nem egy öröndetes tünet jelent-kezik és meg vagyok róla győ-ződve, hogy a külföldi piacok gondos tanulmányozása és a ter-melés megfelelő átalítása addig is, amíg az általános világkibonta-kozás meg nem indul, igen lénye-ges javulást hozhat.

Arra a kérdésre, hogy soká késik-e még az általános javulás, nemmel kell válaszolnunk. A ma-gyar sors jobbrafordulása két té-nyezőtől függ: az általános világ-gazdasági válság megszűnésétől és a magyar revíziós kérdés fejlődé-sétől. Mindkét kérdésben külön is jöhetnek olyan események, ame-lyeknek bármelyike is nagy lend-ületet adhat országunknak. Nem

kívánjuk, de mégis könnyen le-hetséges egy távoli nagy háború is. Az agrár dekonjunktura abban a pillanatban bevégeződik az egész földtekén. De bevégeződhet ak-kor is, ha a nemzetek a régóta várt termelési ésszerűségi prog-ramm tekintetében megegyeznek. Remélem, hogy a londoni gabona-konferencia legalább a legfőbb magyar kérdésben, a buza sorsá-ban végleges és kedvező fordul-a-tot fog hozni. Az állatárak tekin-tetében, ha nem is nagyszabású, de bizonyos állandóság látszik ki-alakulni s ha fokozzuk minőségi termelésünket, piacainkat biztosí-tottnak látom.

A békerevizio kérdésében utalhatok a közelmúlt öröndetes eseményeire, amelyek mindennél jobban bizonyítják, hogy e kérdés-ben is komoly bizakodás útjára léptünk. Nem kételkedem abban, hogy a magyar népet vezetői to-vábbra is kitartó hittel vezetik az élet harcaiban, úgy a jövő javu-lás meg fogja hozni a magyar ál-mok valóra válását.

Belgrádi király-találkozó

Ismét királytalálkozót rendeztek a Balkánon, Belgrádban hívták meg Boris királyt, hogy zárt ajtók mögött rávegyék arra, hagyja abba eddigi tartózkodó állapontját volt ellenségével szemben és csatlakozzék a Balkán két másik államához, Jugoszláviához és Romániához.

Nem az első kísérlet ez már arra, hogy Bulgáriát is bevonják a tervezett Balkán szövetségbe, hiszen a legutóbbi román-bolgár királytalálkozón is min-den bizonnyal ez volt a tárgyalás fő-pontja, ezt akarják Bulgáriától kicsikarni, szépen hangzó és bőkezű ígérekkel, de ha másként nem megy, erőszakkal is. Ha nem is mindjárt a fegyverek erejével, de a gazdasági háború eszközeivel fenyegetve meg, ha a barátságos mezbe öltöztetett felszólítást visszautasítaná.

Akkor ezt az újabb királytalálkozót rendezték, természetesen gondoskodtak arról, hogy a fényes külsőségek mögé

rejtsek a találkozó igazi célját és a meg-beszélt lényegét. Port akarnak hinteni a világ szemébe a szokásos semmitmondó jelentésekkel, hogy „a tanácskozás fel-ölelte a két országot egyformán érdeklő időszerű kérdéseket és szívélyes meder-ben folyt”. Ez azonban csak olyan sablon, amely minden nemzetközi tárgyalás alkalmával napvilágot lát, még ha azok-nak lefolyása a legviharosabb is volt s a fennálló ellentétek épolyan merevségben maradtak meg, mint azelőtt. Ilyen sablonos közleményekből tehát nem lehet meg-tudni a valóságot, hanem csak a későbbi következmények derítik fel rendesen a történetek.

A belgrádi találkozót is ilyen for-mában csinálták a kisanant politikusai, mert hiszen ők törekednek arra, hogy Bulgáriát elvonják egykori fegyvertársai-tól és belekényszerítsék az ő érdeka-lukukba. A kisanant legnagyobb mu-

Háborus karácsony!

Írta: IGMÁNDY GÉZA.

Fehér hótakaró vont a major házait és istállóit. A gulyás két komon-dorja hengerőgőzött a puha, hideg pázi-tón, míg a kondás puha remegve nézte a hatalmas állatok hancurozását, mert nem mert közelebb menni. A tisztartó vadászkutyája meg úgy lesett rájuk, mintha vadat „állna”. Csak a bérészazda kuszasa vakkantott néha-néha bele a nagy hangtalanúságba.

Igy télen olyan kihalt és elárvult minden major, hogy a felnőttek mindig várják az iskolából hazatérő nagycsiz-más kismembereket, akik legalább elker-getik a bágyasztó csendet.

Tamássy Zoltánné méltóságos asz-szony minden ótperben odasietett az ablakhoz és kikémlelt a falu felé vezető utra, amelyen a öreg postás szokott ki-bicegni a levelekkel és az újságokkal. Két kisgyermeké pedig ott játszódózott a nagy szoba közepén. Zoltánka kifogás-talan huszáruhában pompázott, Agneska pedig fehérfeőkötő ápolónőként leste, hogy mikor sebesül meg valaki a csatában.

Mert akkor már a harmadik kara-csonyra készültek úgy, hogy a férfiak kint verekedtek a világ minden tája felé. Nyomott és békét sóvárgó hangulat ural-kodott. Mások talán jobban beletöröl-tek az itthonmaradottak az egyedülletbe,

csak így karácsonytájt érezték erősebben az apa, testvér és jóbarát hiányát.

— Jón Mihály! — örvendezett a kis huszár, aki véletlenül kipislantott a havas utra. Meg se várta a feleletet, ha-nem rohant a kacsoaláló vénember elé, hogy elvegye tőle a leveleket.

— Itt apuka! — kiabálta már kint a terrorsz és lobogtatta a rózsaszínű tábori lapot. Olvasni ugyan még nem tudott, de hát ki irhatott volna más, ha nem az édesapja?!

Agneska is odasimult az édesany-jához és bizony könyes lett mind a há-romonak a szeme, amikor anyuka olvasta a batározott, kemény betűket.

„Kedveseim! Hála Istennek jól va-gyunk, december 19-én indulok haza kéthetes szabadságra...”

Anyuka nem tudta tovább olvasni, úgy ellepte szemét a könny. De nem is kellett, hiszen nincs semmi baj se, ka-rácsony este együtt lesznek valamennyien. Lehet-e ennél nagyobb boldogság?!

Vajon tud-e apuka beszélni a kis Jézussal, ott kinn a harctéren? — aggo-dalmaskodott Zoltánka. — A kisangyal-kom nem szeretnek arra menni, ahol gyilkolják egymást az emberek.

— Mit gondolsz Zoltánka? — foly-tatta a kis szöcske összecuscsorított szá-jal, tatálkozik-e apuka ott kinn a lövész-árokból olyan anyukával, aki tud ne-kem hozni aranyhajú babát?!. Meg olyan nagy erős babakocsit, amibe bele-fer a macsó is?!

Ki tudná elsorolni mi mindent nem beszéltek még? Nagysokára vették észre, hogy anyukájuk ráborul a zongorára és sir azzal a marcangoló zokogással, amely-lal csak anya és feleség tud aggodni.

A csöppsegek körülvették, cirógat-ták és babusgatták a férje távollétében szinte ártatlanul szép asszonyt, akire a nagy birtok minden gondja, baja rászak-kadt, akinek át kellett vennie a gyeplőt, hogy ne legyen hiba, amíg a gazda kint a lövészárokból védi mindnyájok ál-mának zavartalanását. Ki hitte volna, hogy ez a finom lélek, aki csak gyermekeinek élt, aki meleg puha fészket rakott az urának és sohase árnyékoltta be a gond alabástrom homlokát, egy szép napon megtagadja a természetét és parancsol, haragos arcot vág, akkor is, amikor a szíve mást sug neki, mert így kívánja a gazdálkodás. Először hogy félt a szomorú tekintetű orosz foglyoktól, akik úgy mo-zogtak a jóság körül, mintha alva jártak volna! Ma meg már szemrebbenés nél-kül rendelkezik velük.

A vigasztalásnak az lett a vége, hogy együtt sirtak mind a hárman. A két ki-csi örömben, az anyjuk meg ösztönös aggodalomból.

— Még nyolc nap és itthon lesz apuka — ébredt Zoltánka.

— Még három nap és jön a kis Jézus — rebegette Agneska öt nap múlva, mert kis ujjaiukon számontartották mind a két öröndetes eseményt.

Mihály bácsi naponta bekacsázott

a postával. „Holnap indulok” — olvas-hatták az egyik tábori lapon. Nagy lett az öröm. De anyukájuk megint csak el-szomorodott, mert az újságból azt ol-vasva ki, hogy a muszka nyugtalanodik az erdélyi fronton. Mindig így szokott lenni. Az orosz karácsony két héttel ké-sőbb van, mint a miénk, tehát megvár-ják a mi ünnepünket.

Tamássy Zoltánné egyre idegesebb lett. Ha szerét ejtette félrehúzódtól és sirt. Nem akarta megzavarni gyermekei zavartalan boldogságát.

December 23-án megérkezett Arató Nagy István huszártizedes. Megkerülte a majorot és a birkaistól mellett a kiska-pun suhant be a feleségéhez.

Két napja minden érkező vonat elé kiment a hintó, de mindig üresen tért haza. Fejes Imre parádés kocsi alig mert már a méltóságos asszony szeme elé kerülni.

— Instálom alásán a méltóságos asszonyt, hasztalan jártam.

A szép asszony összeszorította a fogát és lenyelte könnyeit.

— Menjen ki kérem éjfélok is.

— Igénis megértettem.

A szabályán feldisziplette a karácsony-fát. A sok-sok ajándék is ott sorakozott alatta. Lázban égett a két kis gyerek és majd megszakadt a szíve az anyjuknak. Az egész major a méltóságos urról sutogott. Futóútként terjedt el a hire, hogy megjött Arató Nagy István, aki pe-dig egy zászlóalban szolgált vele. Az öreg

óra körül értek otthonukba, ahol kis Jézus biztosan különös szeretettel várta már őket. A szeretetnek ezt a kedves ünnepét Semetkayné Schwanda Magda tanárú készítette elő és rendezte meg.

Szilveszter éjszakáján hangos jökdével bucsuzott a város az Ő-esztendőtlől és köszöntötte az Újévet. Salgótarján régen nem látott ilyen jó vigkedű éjszakát. A kávéházak, kórcsarnokok és mindazok a helyek, amelyek szilveszteri műsorról kedveskedtek a közönségnek, tömve voltak. Az utcákon is hullámozt a nép és hajnal tájban az ismerősök ha találkoztak melegen, frissen, bizakodva rázták meg egymás kezét és kíváncsi boldog új esztendőre. A hegyekről már elkopott a hó és mégis ezen az éjszakán, mintha világosabb és fehérebb lett volna a város körülölelő hegyszorú, mint bármikor máskor. Vajjon ez az önfeladati ujjongás és öröm egy boldogabb új esztendő előhírnöke volt-e, vagy az emberek könnyelműsége, vagy minden áron való felejtési akarása? A munka városában ezen az éjszakán pihentek a porlyók, aludt a gép, almodott a kalapács, csak az ember volt ébren, az ember, aki szomorú-sárga és fájdalmat vigasztaló iparkodott temetgeti, az ember, az örök optimista, aki mindig jobbat vár és remél. Pedig az új esztendő sem hozhat mindnyájunknak örömet és boldogságot. Lesznek olyanok, akiket felelem a szerencse és dédelget, babusgat a meglehetősen és boldogság, míg lesznek olyanok — bizonyára sokan — akiknek reményeit s talán életét is elföldeli a váravárt és ujjongva köszöntött új év. De azért vagyunk emberek, hogy így legyen! Tul azonban az emberi érzéseknek, céloknak és reményeknek van magyar nemzetünknek egy forró vágya, egy folyton piprosodó reménye, életéje, elpusztíthatatlan hite: a Revizió. Éreznie kell mindnyájunknak, hogy a Szilveszter éjszakájával ránk köszöntött hajnal, ennek a hitünknek, reményünknek valóra válása és hajnalhasadása is volt. Azért köszöntöttük az új esztendő olyan mámorosan, mint taján soha.

Eljegyzés. Sellyei (Szedlák) Mancika és Zvada Ödön „Hangya” üzletvezető jegyesek.

Eljegyzés. Dekorsz Gizella és Faragó Ferenc karácsony ünnepén tartották eljegyzésüket. (Minden külön értesítés helyett.)

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik felejtethetetlen Jucikánk korai elhunyt alkalmából fájdalomunkban velünk osztozni szívesek voltak és részvételeket nyilvánítottak, ezúton is halás köszönetnyelket nyilvánítjuk.

Osztrovich Ödöné

és

Hodlik Pálné.

Karácsonya ünnepély az Úveggyárban. A Salgótarjáni Úveggyár Rt. Központi Igazgatóságának a nehéz időköt megértő áldozatkészsegből a gyár igazgatósága december 23-án a kis munkás gyermekek nagy seregének szerzett örömteljes, boldog karácsonyt. „Hogy a késerves idők terheit munkásságunk szegény kis gyermekei ne érezzék annyira, elhatároztuk, hogy — amennyire módunkban van, — a gyermekeknek sietünk segítségére” mondja a Vállalat Központi Igazgatóságának a gyár igazgatóságához intézett átirata. Az igazi nemességét stociális gondolkodásnak szép példája ez az elhatározás, melynek valóra váltásaként 300 kis munkásgyermek ruháztat fel a gyár igazgatósága. A fiúk kitűnő minőségű, tetszetős kiviteli meleg ruhát, vagy a szülők kívánsága szerint egy-egy pár erős, igen jó cipőt, a leánykák ugyancsak jó és szép cipőket, vagy pedig meleg ruhára és fehérneműre való anyagot kaptak. Mind a háromszáz kismember pedig boldogan szorongatott karjában zsenlik egy-egy nagy zacskót, tele cukorral, fűgével, dióval, mogyoróval, mézeskaláccsal. A felosztást egyszerű kis ünnepség előzte meg a csillgó karácsonya alatt: egy kis leány elmondta a Magyar Hísekegyet, egy kis fiú elimádkozta a Miatyánkot, egy kis magyarsruhás leányka megköszönte egy bátran előadott megható kis beszédében az igazgatóság jószágos gondoskodását. A felosztást a gyár igazgatóinak és tisztviselőinek feleségei végezték szeretetteljes gondosággal.

Karácsony a bányánál.

Az ideai szeretetadományok osztogatása a hosszantartó gazdasági válság áldozatainak szaporodása jegyében az eddigiekkel fokozottabb mértékben történt. A Bányai Igazgatóság elkezdte a szeretet ünnepén minden bányászcsalád asztalára ajándékot tenni, de különösen gondja volt a gyermekek családokra. Mint ahogyan Traum esperes plébános gyönyörűen felépített, meghatóan szép beszédében kifejtette a bányakörház karácsonyi ünnepségén, hogy a gyermek a legerősebb lény a világban, mert mosolyával örömet, boldogságot sugároz a környezetére, sirásával és panaszával pedig még a legerősebb, leghatalmasabb embert is lehangoltat bánatossá tudja tenni. Ennek a gondolatnak a megértése és átérzése méltóképpen jellemzi Róth Flóris bányaiúgyi főtanácsos felfogását, aki mint a multban az idén is az ajándékozások mérvének megállapítását a gyermekek számától tette függővé.

A nagyarányú karácsonyi akció lebonyolításával az Igazgatóság a bányatársaságot bízta meg, amely már október közepén hozzáállott a környezet tanulmányok alapján összegyűjtött adatok feldolgozásához. Alapos és lelkiismeretes munkával lehetővé vált, hogy a kiosztások karácsony hetében minden zavar nélkül lebonyolíthatók voltak.

Karácsony előtt hosszú sorokban indultak meg a nyugbérések, özvegyek és árvaak a bányai Igazgatóság élelem és ruháitárai felé. A szeretet adományokból a bányai Igazgatóság 906 gyermeket öltöztetett fel 12.500 pengő értékben a következő elosztásban:

Kiosztásra került: 141 drb. öltöny, 316 pár cipő, 231 pár harisnya, 2.443 méter barchend, 1.270 méter molinó, 908 méter zefír, 300 méter karton, 964 méter flanel. Az öreg gyermektelen nyugbérésekről sem feledkezett meg a bányai Igazgatóság, hogy nekik is jusszon a szeretet ünnepén bővebb és izesebb falat az asztalukra. 1105 élelmiszert töltött szeretetsomagot kaptak a nyugbérések és özvegyek 2.112 pengő értékben.

A dolgozó munkásság, mint az elmúlt esztendőben az idén is a rendes bérézésen kívül karácsony előtt rendkívüli segélyezésben részesült. Itt is a családtagok és gyermekek számához viszonyítva állapította meg a bányai Igazgatóság a segélyek mérvét, mert míg a női munkás 14.40 pengőt a női gyermektelen 16.80 pengőt, az ötgyermekes család 46.20 pengőt s a 8 gyermekes család pedig 64.20 pengőt kapott karácsonyi segély címen. Összesen 125.233 pengő került kifizetésre.

A vállalat Előnékének dr. Chorin Ferencnek felesége, mint minden esztendőben az idén is, 2.000 pengőt juttatott el a salgótarjáni bányai Igazgatósághoz kifejezetten az azzal a rendeltetéssel, hogy a 6 gyermekben felüli családok között osztassék el karácsony szent estéjén. Ezidén ebből az összegből 64 hatgyermekes család, családonként 25 pengőt, 8 hétgyermekes család családonként 35 pengőt és 2 kilencgyermekes család családonként 60 pengőt kapott.

Az 5 és 6 gyermekes bányászcsaládok akik a dr. Choriné adományából nem részesültek külön karácsonyi segélyt kaptak az év folyamán befolyt bírságpenzekből. A 4 gyermekes családoként 10 pengőt az 5 gyermekek családoként 15 pengőt kaptak összesen 7.040 pengő értékben.

De nemcsak a pénzbeli és egyéb segélyek kiosztásáról, hanem a karácsonyi hangulat méltó megünnepléséről

is gondoskodott a Bányai Igazgatóság. Minden iskolájában, számszerint 20 helyen, szépen feldíszített karácsonyfákat állított fel az iskolás gyermekek részére. Bensőséges ünnepélyek keretében, egyházi és világi előkelőségek és a telepek főnökei jelenlétében 2.200 gyermek egyformán összeállított édességekkel és hazai gyümölcsökkel megtöltött szeretetsomagot kapott, 1.544 pengő értékben.

Nem került el a vállalat Vezetősége figyelmét a Stefánia intézménynek megajándékozása sem. A bányatelepi 84-es számú védőintézet vezetősége a bányatársulati tisztviselők nejei támogatásával szép karácsonyi ünnepséget rendezett az idén is, melynek keretében az anya és csecsemő védekezőnek a Bányavállalat részéről rendelkezésre bocsájtott csecsemőleánykéket, cukrot és szappant osztott ki összesen 1.024 pengő értékben.

A bányatársulati levontékoles ifjak között az arra legjobban rászoruló 25 levontékné cipő és élelmiszer ajándékot osztott ki a bányai Igazgatóság 310 pengő értékben.

Végül meg kell emlékeznünk a helybeli és a két vidéki bányakörházban rendezett meleg és bensőséges karácsonyi ünnepségekről is. A helybeli körházban a bányászgyermekek közreműködésével színpompás és ügyesen megrendezett műsor szórakoztatta a betegetek és a megjelent vendégeket. Az ünnepi beszédet Traum Péter esperesplébános mondotta, akinek mélyen szántó gondolatokkal teli elmélkedése bemelegítette a szívetek s az otthonuktól távol levő betegek lelkebe odavarázsolta a szent karácsony felemelő hangulatát. Az ünnepség után a körházak betegetek cigarettával és édességekkel teli szeretetsomagot kaptak.

A borús magyar ég alatt megint elmúlt egy esztendő, de bármilyen nehéz és válságos idők is járnak felettünk, a gond banyuit akasztva egyre több embertársunk vállaira, a Salgótarjáni Köszömbánya R. T. nemesen gondolkodó vezetősége és a nagybecsűlt közszeretben álló Róth Flóris bányaiúgyi főtanácsos áldozatot és munkát nem kímélve, becsülettel dolgozó munkásságának segítségével, hogy a fáradt homlokokról a verejtéket, az özvegyek és árva szeméből a könnyeket letörölje. Adja Isten, hogy a csonka Haza minden nagy vállalatát ilyen nagy áldozatkészességgel és szeretettel avassa igazi ünnepé a dolgozók karácsony estéjét, akkor valóra válnak majd a karácsonyi ének szavai: Dicsőség mennyben az Istennek, békeség földön az embernek...

A bányai Igazgatóság előtt álló mindenkori karácsonyfája piros-fehér-zöld világyfényei nehezen bírkóznak meg a zuzmarás decemberi éjszaka sűrű ködével, mégis a fénylő napnál is világosabban hirdetik, hogy most pihen a csákány, mert ünnepet ül a felebaráti szeretet.

K. I.

Nyílt-tér

Ezennel kijelentem, hogy feleségem szül.; Kürthy Magdolnát semmiféle címen felelősséget nem vállalok.

Tisztelettel:
ifj. Lorkó János

*E rovat alatt közöltétek felelősséget nem vállal a Szerk.

PALMA OKMA tartóstalp

nem ázik át, tartóssága csodával határos

As én talpam Okmalap!
Kevés pénzért soká tart

Szilveszter a bányánál. Rendkívül kedélyes Szilveszter estét tartott a bányatársulati tisztikar a bányakaszinó disztermében. Szépen megterített asztalok várták a periferiáról is szépszámú vendégeikkel együtt megjelent tisztviselőket és családtagjaikat, akik pompásan sikerült és nagyszerű hangulattal ki-váltott kabaré előadás alatt fogyasztották el a jóízű szilveszteri malacpecsenyéből, csirkesültből, fánkából és zamatos társulati borokból feltálatl vacsorát. A kabaré konferálta: Kimpján Aladár bányai tisztviselő. Az ének quintett műsora: „Ticti-tic-tic...” előadta: „Gyász Ila, (Kincs Emil) és a gyászkeszret; (Bender, Böhm, Deszberg, Gans és Petik); „My golden Baby...; Lieb „mich Szivem,” és Tante Ana előadták: Bender Lajos, Böhm István, Deszberg Miklós, Gans Ferenc, Petik Árpád bányai ifjak, gitár-on kísért: Bender Lajos — Placsek és Hajó paródia, összeállította: az ifjúság, előadták: Bender Lajos, Kincs Emil és Hunyár Ádám. Aktuális strófkát, összeállította: K. Kraft Aladár és Kruntorád Imre bányatisztviselő, előadták: Bender és Deszberg, Zenei portrék az ifjúságról, összeállították: Bender, Böhm és Hunyár előadta gitárkísérettel: Bender. A kabaré után nyeregménytárgyak kisorsolása volt, ami ugyancsak derűs jeleneteket váltott ki a közönségből. Ezt követte a tánc, amit csupán az éjféli beköszönytől ujesztendő szerencsekívánatai szakított meg rövid félórásra és azután annál derűsebb hangulatban folytatták vig multozásukat a vendégek a korahajnali órákig.

„Urilányok Star kvartettje” a Pannóniában! Január 6-tól kezdve minden este a Budapesten is közismert „Urilányok Star kvartettje” és Hangonyi Rudas cigányzenekara felváltva hangversenyez a „Pannónia” éttermében.

Hirdetmény.

A magyar állampolgárok közül mindazok, akik 1934. évben 18-ik életévüket betöltik, kötelesek magukat 1934. január 1-től január 31-ig a helybeli m. kir. rendőrkapitányságon a bejelentő hivatalban külön bejelentő lapon bejelenteni. Akik ezt elmulasztják meg lesznek büntelve.

Rendőrkapitányság

N. b. vevőimet tisztelettel értesítem, hogy

„ANNY” fűző-szálon néven, Baross-tér 12. I. emeleten (Keleti p. u.-ral szemben) **Hőkölötlet** nyitottam Felhívom b. figyelmüket új szabású **kombiné fűzőmre**, melyet a legprimább anyagból, már 25 P-ért, mérték után készítek.

Elsőrendű gyógyhaskötők, gumiharsnyák, melltartók raktáron és rendelésre, **olcsó árban.**

Szíves látogatást kérve vagyok kiváló tiszteltetel:
KRAUSZ ARTHUR
VII. Thököly u. 28.

Hirdessen „A MUNKÁ”-ban!

Bútor csak szakértőnél vásároljon!!

Ebédliők, hálók, kombinált berendezések, konyhák, sezlonok, matraczok a legelőnyösebben szerezhetők be Patay-nál.

A róm. kath. templommal szemben.

Bútorjavítást, fényezést szakszerűen készítek.

Meglőtek a csehek egy csem-pész. Pásztor Gyula és 3 társa tései (Nógrád-Hont megye) lakosok múlt hó 28-án hajnalban Tésa községből háton buzát csempésztek át a cseh területen fekvő Szele községbe. Vissza felé haladva a határvonaltól kb. 25 méterre cseh területen cseh pénzügyőr megállásra szólította őket. Mivel ők futásnak eredtek, a pénzügyőr egy izben utánuk lőtt, Pásztor a lövéstől jobb combja felső részén sebesült meg és összeesett. Egyik társát Gábor Lajost, a cseh pénzügyőr elfogta meg-rúgosta és szabadon bocsátotta. A megsebesült Pásztor, később -anélkül, hogy a pénzügyőr elsősegélyben részesítette volna -felépáskodott és átvészorgott magyar területre, ahol társai kézziszánban hazaszállították. Az orvos súlyos sérülést állapított meg és beszállította a balassagyarmati kórházba.

A Magyar Gazdaijak bel- és külföldi csereakciója. A Faluszövet-ség ez évben is megrendezi az immár tíz éves múlttal bíró németországi, valamint az 1933 évben jósikrel megkezdett olaszországi- és belföldi gazdasági csereakciókat. A magyar gazdaijak a tavasztól őszig terjedő idő alatt mintegy hat hónapot töltenek beosztási helyükön, ahol mint családtagok részt vesznek az összes előforduló gazdasági munkákban és ezen idő alatt díjtalan ellátásban részesülnek. Ugy a bel- mint a külföldi csereakcióra csak olyan 17 évesnél idősebb ifjak vétetnek fel, akiknek szülei önálló gazdasággal bírnak és egy magyar vagy külföldi csereifjú családtagként való befogadását vállalják. A bejelentések a szülők részéről történnek, de a jelentkezést ajánlania kell a szülők lakóhelyén levő Faluszövetségnek, gazdasági egyesületnek vagy gazdakörnek, továbbá a Hangya vagy Hitelszövetkezet vezetőségének, ezenkívül a községi előjárásnak is. A belföldi csereakció részvételi díja (utiköltség nélkül) 10 pengő. A belföldi csereakcióra felvett ifjak kedvezményes vasúti jeggyel utaznak beosztási helyükre. A külföldi csereakció részvételi díja pedig 190 pengő, mely összeg két részben fizetendő és ebben bennfoglalatik az oda- és visszautazás, valamint az őszi hazatérés alkalmával rendezendő tanulmányi kirándulás költsége ellátással együtt. Jelentkezési határidő 1934 február hó 15. Bővebb felvilágosítást az érdeklődőknek a Falu Országos Földmives Szövetség (Budapest, V. ker. Báthory-utca 24.) nyújt.

Hirdetmény.

A Somoskőujfalui volt Urbéresség Somoskőujfalu községben 100 erdei méter vegyes (cser és bükk) tűzfát nyilvánosan elárverez. Kikiáltási ár 3 P 60 fill. Bánatpénz 50 P. A vételár árverés napján kifizetendő. Árverés helye és ideje: Somoskőujfalu községközsége, 1934. január 12. d. e. 1/2 12 óra.

Urbéresség.

KÖZGAZDASÁG

Mi drágult és mi olcsóbbodott az elmúlt esztendőben?

A fontosabb árucikkek múlt évi áralakulását nézve, azt látjuk, hogy nagyjából jelentős árcsökkenések következtek be. Az áresés kiterjed az ipari cikkekre is, de elsősorban a mezőgazdasági termékekre. Gyengültek a tőzsdei értékek is, kevés kivétellel.

Közelebbről összehasonlítva az adatokat, kitűnik, hogy erősen csökkent tavalyhoz képest a gabona ára, mintegy 40%-kal. A 77 kilogrammos tiszta buza ára 1932. év végén 12.70 pengő volt, ez az ár 1933 végére 7.50 pengőre esett le. A pestvidéki rozs 5.90 pengőről 3.90 pengőre olcsóbbodott. Az árpa 9-ről 6.80 pengőre esett vissza. Hasonló vizsgálatlan a helyzet a többi gabonaneműek és termények áralakulásában is, kivételt ugyan csak a tengerinél találunk, amely egy év alatt 6.30 pengőről 8.10 pengőre drágult. A takarmányművek közül is lényegesen drágult a lucerna és lőhere, ami az erősebb kivétellel van összefüggésben. Emelkedett az ára az olajos magvaknak is, viszont csökkent a mák és a répaszelet árnyója.

Egyes állítások a mezőgazdasági jövedelmességének a csökkenését az

elmúlt év alatt 20%-ra becsülik. Az állatárakat vizsgálva azt látjuk, hogy lemorzsolódtak a sertésárak, ami nem áll összefüggésben a sertésállomány növekedésével, sőt ellenkezőleg az állomány megfogyatkozott, de megemléssel nagyobb mértékben csökkent a fogyasztóképeség úgy husban, mint zsirban. Egy év alatt a közpessúlyú sertés kilogramja 83 fillérről 76 fillérré esett vissza. A zsír pedig kilogrammonként 130 fillérről 90 fillérré. A szarvasmarhánál alig mutatkozik árcsökkenés, sőt, az ökor ára még emelkedett is. Örvedetes árválulás mutatkozik gyapjában, de itt az áremelkedést a birkaállomány csökkenése előzte meg. Végeredményben tehát a mezőgazdaságban nincsen többletértéke a gyapjú áremelkedéséből. Az év vége felé kedvezően alakult a borpiac is és a borok ára az egy év előtti nivóhoz viszonyítva mintegy 40%-os többletet tüntet föl.

A tőzsdei értékek alakulását tekintve, azt látjuk, hogy a Nemzeti Bank a Nasicé és a Cukor tudott kisebb árfolyam nyereségre szert tenni a fontosabb értékek közül, az Izzó is meglehetősen stabil maradt és jó volt a szénárteképek forgalma is, de árfolyamuk erősen esett, mert nagyobb mennyiségek kerültek belőlük vissza külföldre.

Az ipari áralakulásban feltűnően kedvező a ruházati cikkeknek az árnyója. A lábbelik ára ugyan nagyjából változatlan maradt, sőt olcsóbbodott is tavaly óta, különösen annak következtében, hogy a cipőgyártás fokozódott. A textil áruk közül a gyapjúkermek általánosságban 5-8 százalékkal emelkedtek, a kötött szövött áruk 10 százalékkal, a selyem és műselyem cikkek drágulása 5-10 százalékra tehető. Nyilvánvaló, hogy a ruházati cikkek áremelkedése a mezőgazdasági réteget érintette legérősebben, mert a terménycikkek árcsökkenése rontotta a mezőgazdák fogyasztóképeségét. Ebből is látszik, hogy mennyire szükség volt a kormány által megindított olcsó ruha és cipőakcióra.

Az ipar többi ágában távolról sem volt olyan kedvező az üzletmenet, mint a textiliparoknál.

Savtalanítani kell az ideai borokat.

Az ideai bortermésünk szeszirtalom tekintetében elmaradt, míg sava meglehetősen magasra szökkent fel. Ezért az ideai savtalanítási eljárás nagyobb figyelmet érdemel. Mint a Borászati Lapok írják, a savtalanítás tulajdonképpen a törvény által engedélyezett tiszta szénasavas mézszek a savanyú borhoz való hozzákeveréséből áll. Nem tartozik a szokásos borkezelési eljárásokhoz és azért alkalmazásánál óvatosságnak kell lenni. Ha sok savat vonunk el a borból, akkor azt könnyen savtalanítva, üressé tehetjük, amit aztán nehezebben lehet pótolni. Minden hektoliter bornál 66 gramm szénasavas mézszek kell alkalmazni egy-egy promilsav lekötésére. Mielőtt a bort savtalanítani akarjuk, abból három mintát kell venniünk literes üvegekben és ezek közül az elsőbe 66 miligramm szénasavas mézszek, a második üvegbe ennek kétszeresét, a harmadik üvegbe pedig a háromszorosát tesszük. Ezután az üvegeket jól össze kell rázni, majd pár órai pihenés után megkóstolni. Amelyik minta savanyúság tekintetében izlésünknek legjobban megfelel, annak megfelelően alkalmazzuk aztután az egész bormennyiséget, a szénasavas mézszek, még pedig egyszerű derítés módján.

Az iparcikkek ára búzában kifejezve.

Érdekesen mutatja be a Köztelek egyik legutóbbi száma, hogyan jutott kifejezésre az iparcikkek drágasága a buza alacsony árában. A felsorolás szerint az acéleke, mely békében 365 kilogramm buza árából volt beszerezhető, ma 1022 kilogramm búzáért ér. Míg a vetőgőze 2648 kilogramm búzáért 7205 kilogrammra emelkedett. Néhány kivételt lehet csak találni az általános szabály alól; így a kocsikenőcs, a békebeli 87 kilogramm búzával szemben most csak 47 kilogramm búzába kerül. Általánosságban azonban az iparcikkek ára a békebeli paritásnak három-negyedrése, de ez az arány egyes cikkeknel, mint például a cementnél a békeparitás öt-szörösére emelkedett.

További javulás a borpiacra.

Az ideai szűret gyenge eredménye állandó szélárlulást indított meg a borpiacra. Különösen a karácsonyi ünnepek előtt következtek be nagyobb ár-

emelkedések, amikor kiderült, hogy az ország óborkészlete aránylag csekély. December havában közel 50 százalékos volt a drágulás és a borkereskedők azt hiszik, hogy az új évben újabb áremelkedésre lehet számítani. Az ujborkok ára meglehetősen alacsony, mert minőségük silány. A jobb óborkért azonban a tavalyi árak kétszeresét is megfizetik.

Általános javulás a munkapiacra.

A munkapiac feszültsége úgy a fővárosban, mint a vidéken enyhült, amint az állami munkaközvetítő hivatal jelentése megállapítja. Budapestben novemberben 12303 volt a közvetítések száma, vagyis 78 százalékkal több, mint októberben és 1073 százalékkal több, mint a múlt év novemberében. Budapesti munkakeresőknek 316 százalékát sikerült elhelyezni, közel kétszer annyit, mint az előző hónapokban. Hasonló javulást mutatnak a vidéki munkaközvetítésről szóló adatok is.

Egyetlen aranytömbből álló sziget.

Misima szigeten, amely Új Guinea mellett fekszik s amelyen összesen 30 fehérember és mintegy 7500 ibenszülött él, szencziós felfedezés történt. Egyik Kaliforniából odakerült aranyászónak fel-tűnt a sziget földtani alakulata és aranyat sejtett a hegyekben. Asni kezdett és vékony földrétege alatt kvarcközetekre bukkant, amelyekben rendkívül nagy volt az aranytartalom. A felfedezés után szakértők mentek a szigetre és megállapították, hogy a szigeten soha nem látott gazdagsága aranyhegység húzódik át, úgy hogy az egész szigetet szinte egyetlen aranytömbnek lehet tekinteni. Ha tudjuk, hogy a gazdasági szakemberek felfedése szerint a világválság első-sorban a gazdasági élet táplálásához szükséges arany mennyiség hiánya miatt következett be, akkor nyomban világossá válik előttünk a nagyobb aranyleletek felfedezésének és ez által az aranytermelés fokozásának gazdasági jelentősége.

Kisipari termékek

BUTORCSARNOKA R. T.

BUDAPEST, VII., DOHÁNY UCCA 66.

TELEFON: J. 361-19.

HÁLÓK, EBÉDLÖK, URISZOBÁK, ELŐSZOBA- ÉS KONYHABUTOROK, MINDENMŰ LAKBERENDEZÉSEK.

ASZTALOSMESTEREK KÉSZITMÉNYEL

Kedvező fizetési feltételek, részletre is.

Si, sport és korcsolya cipőt,

minden igényt kielégítő orthopéd munkát, tisztí csizmát, I. osztályú férfi, női és gyermek, szeges és varrott cipőt szakszerűen és gondosan elkészített javítást, hó és sár-cipőjavítást a legolcsóbb napi áron készítenek.

Agócs József

SALGÓTARJÁN PÉCSKŐ-U. 2.

Telefonhívó 47.

ÉRTESÍTÉS.

Nagybecsű tudomására hozom, a Salgótarjáni és környékbeli hölgyeknek, hogy **Salgótarjánban, Fő-utca 22. szám alatt** (Krajcsovits-ház)

kézimunka- és fonálkereskedést

nyitottam. Iparművészeti képzésem folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy kedves vevőimnek úgy a modern, mint a népművészet valamennyi kézimunkafaját bemutassam s arra kedves vevőimet díjmentesen megtanítsam. — Ugyancsak bátor vagyok felhívni nagybecsű figyelmét arra, hogy iparművészeti lakásdiszítés u. m. függönyök, párnák, terítők stb. tervezését és kivitelezését is vállalom.

Szíves pártfogásukat kérve vagyok

teljes tisztelettel

LENGYEL BÉLANÉ

Salgótarján, Fő-utca 22. sz.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

6. Sz. 7. V.

10. Sz. 11. Cs.

A kölyök és én.
Vígjáték.

GRAND HOTEL

Szívek melódlája

Híradó.

Híradó.

Híradó.

Előadások kezdete: szordán és csütörtökön este 8, szombaton este 7, 9, vasár- és ünnepnap d. u. 3, 7 és 9 ó-kor.